

POSTUUM BESHAT ÜVEZ (53)

Turks-Groningse multi-instrumentalist voorzag wereldmuziek weer van scherpte. Inspirator wereldmuziek

Het was een concert, hoe muzikaal uitbundig ook, met een uiterst tragische achtergrond. Begin deze maand speelde het Turks-Nederlandse collectief Baraná in het Amsterdams Bimhuis zonder de charismatische medeoprichter, de Turks-Groningse multi-instrumentalist Behsat Üvez. Hij was te ziek, na een al ruim twee jaar durend gevecht tegen kanker.

In Turkije was Behsat Üvez al een muzikant van naam. Hij speelde bij belangrijke volksmuziek- en dansgezelschappen en was jarenlang actief als solist en instrumentalist bij het Turkse Staatsensemble in Ankara. Eind jaren tachtig verhuisde hij naar Groningen, met zijn Nederlandse vrouw. Hier vervolgde hij zijn muzikale carrière als docent en workshop-leider en als actief muzikant.

Op de Nijmeegse Music Meeting van 2002 ontmoette Üvez de Nederlandse rietblazer Steven Kamperman. Zij speelden samen, raakten be-



Behsat Üvez
Foto Allard
Willenrse

ditie en Anatolische volksmuziek te verbinden met actuele jazz en geïmproviseerde muziek, met pop en zelfs dance, waarbij de zang van Üvez en zijn spel op de saz - de Turkse luit - steeds prachtig versmolt met het klarinet spel van Kamperman.

Het leek Baraná, dat nu eens optrad als trio, dan weer als achtkoppige bigband, vaak om één ding te doen. De band wilde verbanden leggen, laten horen dat muziek, hoe etnisch opgedeeld en divers ook, vaak

vriend en richtten de band Baraná op. Met deze band, die in de loop der jaren steeds van samenstelling zou wisselen, maakte Üvez snel furore in de Nederlandse wereldmuziek en etnojazz. Baraná wist

is ontstaan uit eenzelfde muzikale bron. Baraná onderzocht de gedeelde oorsprong van bijvoorbeeld Koreaanse en Turkse volksmuziek, van Aziatische roots en Balkanmuziek en zelfs het Nederlandse levenslied, en deed dat met buitensporig veel speelplezier.

Op de plaat *Xenopolis* uit 2011 zochten Üvez en Kamperman de samenwerking met de jonge Turkse zangeres Ceylan Ertem, van wie ze een clip hadden ontdekt op internet. Hier was Baraná bijna te beluisteren als symfonische rockband, voortgedreven door complexe maatsoorten en dwarse improvisaties, maar steeds leunend op het Turkse achterland.

De kritieken op de liveprojecten en

**Met zijn band Baraná
maakte Üvez snel furore in
de etnojazz**

albums van Baraná waren eensluidend lovend, nationaal en internationaal. Vaak werd het gemak geroemd waarmee de muzikanten elkaars muzikale domein betraden. Maar vooral kon Baraná worden geprezen als gezelschap dat de Nederlandse wereldmuziek weer voorzag van scherpte en urgentie en altijd spanning en muzikaal avontuur naar de podia bracht.

De eerbetonen konden niet uitblijven. In 2011 werd Behsat Üvez benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau. Vorig jaar kreeg Baraná van het Utrechtse wereldmuziekpodium Rasa een eigen festival, Baraná Wereldjazz, waarbij muzikale wortels van sjamanistisch Azië tot klezmer werden uitgediept.

Vrijdag overleed de Turkse muzikant, op 53-jarige leeftijd, aan de gevolgen van kanker. De Nederlandse wereldmuziek zal het moeten stellen zonder een van de grote inspiratoren van het afgelopen decennium.

Robert van Gijssel